

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Eigen haard is goud waard? Een studie naar de woonsituatie, het verhuisgedrag en recidive van (ex-)gedetineerden

Wensveen, M.

Citation

Wensveen, M. (2020, January 16). *Eigen haard is goud waard? Een studie naar de woonsituatie, het verhuisgedrag en recidive van (ex-)gedetineerden*. Meijers-reeks. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/82701>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/82701>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/82701> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Wensveen, M.

Title: Eigen haard is goud waard? Een studie naar de woonsituatie, het verhuisgedrag en recidive van (ex-)gedetineerden

Issue Date: 2020-01-16

Eigen haard is goud waard?

Eigen haard is goud waard?

Een studie naar de woonsituatie,
het verhuisgedrag en recidive
van (ex-)gedetineerden

PROEFSCHRIFT

ter verkrijging van
de graad van Doctor aan de Universiteit Leiden,
op gezag van Rector Magnificus prof. mr. C.J.J.M. Stolker,
volgens besluit van het College voor Promoties
te verdedigen op donderdag 16 januari 2020
klokke 13.45 uur

door

Maaïke Wensveen

geboren te Delft

in 1988

Promotor: prof. dr. P. Nieuwbeerta
Copromotor: dr. J.M.H. Palmen

Promotiecommissie: prof. dr. mr. M.J.J. Kunst
prof. dr. M.G. Knoef
prof. dr. P.H. van der Laan (Vrije Universiteit,
Amsterdam)
dr. G. Weijters (WODC)

Dit proefschrift is onderdeel van het Prison Project. Dit project werd financieel ondersteund door de Universiteit Leiden, het Nederlands studiecencentrum voor criminaliteit en rechtshandhaving (NSCR), de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek (NWO) en de Universiteit Utrecht.

Omslagontwerp: Primo!Studio, Delft
Opmaak binnenwerk: Anne-Marie Krens – Tekstbeeld – Oegstgeest

© 2020 M. Wensveen

ISBN 978-94-0281-780-5

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische vervoelvoudingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (art. 16 Auteurswet) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl).

No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without written permission from the publisher.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	1
1.1	Achtergrond	1
1.2	Doelen van deze studie	2
1.3	Theoretisch kader	5
1.3.1	Verklaringen voor verschillen in woonsituaties en verhuisgedrag bij (ex-)gedetineerden	5
1.3.2	Verklaringen voor de relatie tussen woonsituaties en verhuispatronen en recidive van ex-gedetineerden	7
1.4	Eerder onderzoek	8
1.4.1	Eerder onderzoek naar de woonsituatie en verhuisgedrag van (ex-)gedetineerden	8
1.4.2	Eerder onderzoek naar de relatie tussen woonsituatie en verhuisgedrag en recidive van ex-gedetineerden	11
1.4.3	Beperkingen eerder onderzoek en toevoeging huidige studie	12
1.5	Onderzoeksvragen en opbouw	14
1.6	Data en respondenten	16
1.7	Woonsituatie bij gedetineerden: de Nederlandse context	21
2	DAKLOOSHEID VOOR EN NA EEN DETENTIESTRAF	25
2.1	Inleiding	25
2.2	Theorie	27
2.3	Eerder onderzoek	30
2.3.1	Nederlands onderzoek	34
2.3.2	Verklarende factoren bij het verband tussen detentie en dakloosheid	35
2.3.3	Tekortkomingen eerder onderzoek	36
2.4	Methode	36
2.4.1	Deelnemers	37
2.4.2	Data	42
2.5	Resultaten	42
2.5.1	Dakloosheid bij (ex-)gedetineerden	44
2.5.2	Determinanten van dakloosheid	50
2.6	Discussie	

3	DETENTIE EN VERHUISGEDRAG	55
3.1	Inleiding	55
3.2	Theorie	57
3.2.1	Algemene verhuistheorieën	57
3.2.2	Vrijwillige en onvrijwillige verhuizingen	58
3.2.3	Verklaringen voor het verband tussen detentie en verhuizen	59
3.3	Eerder onderzoek	61
3.3.1	Verhuizen van voor naar na detentie	61
3.3.2	Verhuizen na detentie: beschrijvende studies	63
3.3.3	Verhuizen na detentie: verklarende studies	64
3.3.4	Huidige studie	65
3.4	Methoden	66
3.5	Resultaten	71
3.5.1	Verhuizen en verhuispatronen	71
3.5.2	Determinanten van verhuizen en verhuispatronen	73
3.5.2.1	Woonkenmerken voor detentie	73
3.5.2.2	Detentiekennmerken	77
3.5.2.3	Life events	79
3.5.2.4	Persoonlijke kenmerken	80
3.6	Discussie	80
4	KENMERKEN VAN VERHUIZINGEN NADER BEKEKEN	85
4.1	Inleiding	85
4.2	Theorie	87
4.2.1	Verhuizingen: buurtstatus	87
4.2.2	Verhuizingen: afstand	89
4.3	Eerder onderzoek	91
4.3.1	Buurtstatus	91
4.3.2	Afstand	94
4.4	Methoden	96
4.4.1	Verhuizen	97
4.4.2	Controlevariabelen	99
4.5	Resultaten	101
4.5.1	Kenmerken van verhuizingen, afstand en buurtstatus, in kaart gebracht	101
4.5.2	Samenhang buurtstatus bij een verhuizing en kenmerken van gedetineerden	103
4.5.3	Samenhang afstand bij een verhuizing en kenmerken van gedetineerden	108
4.6	Discussie	108

5	WOON- EN VERHUISPATRONEN EN RECIDIVE	115
5.1	Inleiding	115
5.2	Theorieën	118
5.2.1	Straintheorie	118
5.2.2	Sociale controletheorie	119
5.2.3	Sociale desorganisatietheorie	121
5.2.4	Hypothesen	126
5.3	Eerder onderzoek	126
5.4	Methoden	131
5.4.1	Participanten	131
5.4.2	Data	132
5.5	Resultaten	136
5.5.1	Recidivepatronen en woon- en verhuispatronen	136
5.5.2	<i>Propensity score</i> analyse	141
5.5.3	Recidivepatronen naar woon- en verhuispatronen, en kenmerken van een verhuizing (gewogen naar propensity scores)	145
5.6	Discussie	152
6	DISCUSSIE	157
6.1	Inleiding	157
6.2	Samenvatting van de resultaten	158
6.2.1	Dakloosheid voor en na een detentiestraf (hoofdstuk 2)	158
6.2.2	Detentie en verhuisgedrag (hoofdstuk 3)	159
6.2.3	Kenmerken van verhuizingen nader bekeken (hoofdstuk 4)	161
6.2.4	Woonsituaties, verhuizen en recidive (hoofdstuk 5)	162
6.3	Theoretische reflectie	164
6.3.1	Verklaringen voor de relatie tussen detentie en woon- en verhuispatronen	164
6.3.2	Verklaringen voor de relatie tussen woon- en verhuispatronen en recidive onder ex-gedetineerden	167
6.4	Aanbevelingen voor vervolgonderzoek	167
6.5	Beleidsaanbevelingen	171
	SUMMARY	175
	REFERENTIES	183
	NAWOORD	193
	CURRICULUM VITAE	195

Dit proefschrift is gebaseerd op artikelen. Hoofdstukken 2 tot en met 5 zijn geschreven als individueel artikel. Dit kan tot gevolg hebben dat enige overlap bestaat in de teksten van de verschillende hoofdstukken. In elk hoofdstuk is bijvoorbeeld de onderzoeksopzet opnieuw beschreven.